

onder de voorwaarden gesteld door de bouwcommissie, toegestaan. De resolutie bevat wel een waarschuwing: men zal aan de requestant meedelen 'dat deze toestemming volstrekt niet kan prejudicieeren aan het regt van derden, en hem ook niet ontheft van de verplichting om ten aanzien van het gebruik dat hij van het daar te stellen Gebouw zoude verlangen te maken, de noodige toestemming van de bevoegde Autoriteit te verkrijgen'.

B. en W. willen dus niet vooruitlopen op de koninklijke erkenning van de gemeente, maar de gemeente zelf doet dat wel: nog voor de gemeente officieel erkend is wordt het gebouw voltooid²⁷). Het kerkgebouw kon ongeveer vierhonderd personen bevatten, en had de gebruikelijke indeling van een middenvak voor de vrouwen en twee zijvakken voor de mannen²⁸).

De gemeente kon nu overgaan tot het beroepen van een eigen predikant.

De eerste predikanten

Aangezien er 's zondags over het algemeen geen predikant was, las men een preek van een 'oudvader'²⁹). Maar voor het bedienen van de sacramenten was een predikant nodig. Van de bekende afgescheiden predikanten kwamen er Brummelkamp, Van Velzen, Scholte en Van Raalte, en zelfs preekte De Cock er eenmaal³⁰). Ds. Van Rhee kon de gemeente na het ontstaan niet lang begeleiden: in het begin van 1836 werd hij afgezet als predikant bij de Afscheidenen.

In augustus 1839 bracht de gemeente een beroep uit op ds. A.C. van Raalte, predikant van de gemeente van Genemuiden en Mastenbroek. Deze nam dat beroep echter niet aan³¹). De eerste predikant was ds. C. van der Meulen. Deze was van november 1839 tot juni 1841 predikant van de gemeente te Middelharnis. Gedurende die tijd is hij ook verbonden aan de gemeente te Rotterdam, hoewel zich dat misschien beperkt heeft tot het verrichten van hulpdiensten³²). Volgens Van Harten preekte hij toch wel regelmatig te Rotterdam: 'dog om de veertiendaag, daar Z.E.W. de andere zondag zich te Middelharnis verbonden had'.

Toen de gemeente een officieel kerkgebouw had betrokken wilde men ook graag een predikant voor zich alleen. Volgens een officieel rapport van H.P. Scholte, gedateerd 5 januari 1841, bestond de gemeente inmiddels uit 145 zielen, waarvan er 73 waren toegelaten tot de Heilig Avondmaal. De 'eigen' predikant wordt dan een voormalig lid van de Rotterdamse gemeente